

III. Cour du travail d'Anvers, section Hasselt – Arrêt du 15 novembre 2018

Évaluation de l'incapacité de travail – Article 100, § 1er, de la loi coordonnée du 14 juillet 1994 – Situation préexistante – Absence d'emploi stable – Nouvelles reconnaissances inconséquentes

Lorsqu'un(e) assuré(e) accède au marché du travail, il/elle doit avoir une capacité de gain de plus d'un tiers pour ensuite pouvoir être considéré(e) comme étant en état d'incapacité de travail au sens de l'article 100, § 1er, de la loi AMI. Dans le cas contraire, sa situation est qualifiée de "préexistante".

La reconnaissance de l'incapacité de travail au sens de l'article 100 de la loi AMI n'est pas possible si la réduction de la capacité de gain (à moins d'un tiers) est la conséquence de cette situation préexistante où la capacité de gain de l'intéressé(e) au moment de son entrée sur le marché du travail était déjà inférieure à un tiers de manière permanente.

En l'espèce, la Cour du travail avait déjà prononcé un arrêt concernant l'absence de situation préexistante dans le chef d'un(e) assuré(e). En l'absence d'un quelconque emploi stable subséquent, d'où le contraire pourrait s'avérer le cas échéant, l'existence de la situation préexistante demeure invariablement applicable.

De nouvelles reconnaissances d'incapacité de travail postérieures à cet arrêt sont par ailleurs inconséquentes et ne peuvent annuler l'existence de la situation préexistante.

N° de rôle : 2017/AH/154
C.M. c./INAMI

...

II. Feiten en voorgaande rechtspleging

... was ten laste van de ziekteverzekering sedert 26 november 2014.

De Geneeskundige Raad voor Invaliditeit/GRI van het RIJKSINSTITUUT VOOR ZIEKTE- EN INVALIDITEITSVERZEKERING (afgekort: RIZIV) besliste op 2 juni 2016 dat ... op/vanaf 13 juni 2016 niet langer arbeidsongeschikt erkend werd, als bedoeld in artikel 100 van de wet van 14 juli 1994 betreffende de verplichte verzekering voor de geneeskundige verzorging en uitkeringen (afgekort: ZIV-wet).

Tegen deze beslissing stelde ... op 15 juli 2016 beroep in bij de arbeidsrechtbank Antwerpen, afdeling Tongeren.

... vorderde de vernietiging van de administratieve beslissing van 2 juni 2016.

Bij vonnis van 12 juni 2017 van de arbeidsrechtbank Antwerpen, afdeling Tongeren (hierna: vonnis *a quo*) werd:

- de vordering van ... ontvankelijk doch ongegrond verklaard
- de bestreden administratieve beslissing bevestigd
- het RIZIV veroordeeld tot de kosten van het geding.

Tegen dit vonnis stelde hoger beroep in bij dit arbeidshof.

III. Eisen in hoger beroep

1.

... vordert om:

- het vonnis *a quo* en de bestreden beslissing te vernietigen
- het RIZIV te veroordelen tot betaling van alle achterstallige ziekte-uitkeringen vanaf 13 juni 2016, vermeerderd met de wettelijke en gerechtelijke intresten
- in ondergeschikte orde over te gaan tot de aanstelling van een geneesheer-deskundige
- het RIZIV te veroordelen tot de kosten.

2.

Het RIZIV verzoekt om:

- het hoger beroep ontvankelijk doch ongegrond te verklaren
- dienvolgens het vonnis *a quo* te bevestigen.

IV. Beoordeling

1.

Bij beslissing van. 2 juni 2016. van het RIZIV (de GRI) werd ... (die ziekte-uitkeringen ontving vanaf 26.11.2014) niet langer als zijnde arbeidsongeschikt erkend vanaf 13 juni 2016.

... meent dat hij vanaf die laatste datum, 13 juni 2016, (verder) arbeidsongeschikt was/is in de zin van artikel 100, § 1 ZIV-wet.

Het RIZIV betwist dit standpunt.

Het RIZIV stelt dat er sprake is van een voorafbestaande toestand, ten gevolge waarvan ... niet als zijnde arbeidsongeschikt in de zin van artikel 100 § 1, ZIV-wet kan worden erkend vanaf 13 juni 2016.

2.

Om in de ZIV-reglementering voor werknemers als arbeidsongeschikt te kunnen worden erkend, moet in principe oor de werknemer voldaan zijn aan de door artikel 100, § 1 ZIV-wet voorziene voorwaarden:

“Wordt als arbeidsongeschikt erkend als bedoeld in deze gecoördineerde wet, de werknemer die alle werkzaamheid heeft onderbroken als rechtstreeks gevolg van het intreden of het verergeren van let els of functionele stoornissen waarvan erkend wordt dat ze zijn vermogen tot verdienen verminderen tot een derde of minder dan een derde van wat een persoon, van dezelfde stand en met dezelfde o leiding, kan verdienen door zijn werkzaamheid in de beroepencategorië waartoe de beroepsarbeid behoort, door betrokkene verricht toen hij arbeidsongeschikt is geworden, of in de verschillende beroepen die hij heeft of zou kunnen uitoefenen hebben uit hoofde van zijn beroepsopleiding (-/-)”

De erkenning inzake arbeidsongeschiktheid is ingevolge deze wettelijke bepaling dus afhankelijk gesteld van drie cumulatieve voorwaarden, met name:

1. de onderbreking van elke werkzaamheid (arbeid);
2. de onderbreking moet het rechtstreeks gevolg zijn van het intreden of het verergeren van letsels of functionele stoornissen;
3. het verdienvermogen moet verminderd zijn tot één derde of minder dan één derde van wat de valide “vergelijkingspersoon”, zou kunnen verdienen (er moet dus sprake zijn van een arbeidsongeschiktheid van tenminste 66 %).

De hiervoren vermelde tweede voorwaarde gaat uit van een causaliteit (“als rechtstreeks gevolg”) tussen enerzijds het intreden of verergeren van de letsels of functionele stoornissen en anderzijds de stopzetting van alle werkzaamheden.

Het oorzakelijk verband tussen het intreden of verergeren van de letsels of functionele stoornissen enerzijds, en de stopzetting van alle werkzaamheden anderzijds, werd in de definitie van de arbeidsongeschiktheid ingevoerd bij artikel 8 van het koninklijk besluit nummer 22 van 23 maart 1982 en beoogde om diegenen van wie het verdienvermogen blijvend zo ernstig was aangetast dat ze in feite nooit arbeidsgeschikt zijn ge eest, uit te sluiten uit het stelsel van de ziekteverzekering (vgl. Arbh. Antwerpen 13.01.2004, Soc. Kron., 2004, 336; VERBRUGGEN, L, “Overzicht van rechtspraak in verband met de voorafbestaande toestand (art. 100, § 1, van de Gecoördineerde wet van 14.07.1994)”, Infoblad RIZIV, blz. 557-558).

Wanneer een verzekerde tot de arbeidsmarkt toetreedt, moet hij/zij m.a.w. een verdienvermogen hebben van meer dan één derde om nadien - in voorkomend geval - als arbeidsongeschikt in de zin van artikel 100, § 1, ZIV-wet te kunnen worden beschouwd.

De situatie waar zulks niet het geval is, wordt aangeduid met de term van de/een “voorafbestaande toestand”.

Erkenning van arbeidsongeschiktheid in de zin van artikel 100 ZIV-wet is niet mogelijk indien de vermindering van het verdienvermogen (tot minder dan een derde) het gevolg is van een dergelijke voorafbestaande toestand waarbij het verdienvermogen van betrokkene op het ogenblik van zijn/haar intrede op de arbeidsmarkt reeds op blijvende wijze minder dan een derde bedroeg.

3.

Het hof is van oordeel dat er in hoofde van ... inderdaad, zoals door het RIZIV werd aangevoerd, sprake is van een dergelijke voorafbestaande toestand.

Dit werd reeds op die wijze door dit arbeidshof beoordeeld in een eerder arrest van 16 juni 2011 (als stuk bijgebracht door het RIZIV op 05.04.2018).

Het toenmalige geschil handelde over de vraag of ... op/vanaf 23 oktober 2009 als arbeidsongeschikt kon worden erkend (de GRI had beslist dat zulks, nadat betrokkene voordien vanaf 15 juni 2005 wel als zijnde arbeidsongeschikt erkend was, niet meer het geval was).

Bij arrest van 16 juni 2011 oordeelde dit hof dat de desbetreffende vordering van (en het door hem ingestelde hoger beroep) ongegrond was en dat de kwestieuze RIZIV-beslissing correct was.

Het hof overwoog in dit arrest (blz. 3-5) (met appellant wordt ... bedoeld; et geïntimeerde wordt het RIZIV bedoeld):

“Het hof leest in het administratief dossier van geïntimeerde dat appellant, die van Algerijnse afkomst is, sedert 1998 in België verblijft waar hij dan volgens stukken 2 en 3 van de stukkenbundel van appellant een 8-tal maanden via Randstad NV interimarbeid verrichtte en van 1 januari 2002 tot 15 januari 2003 bij de firma Multi-fix NV in Genk werkte, waarna hij ten taste van de werkloosheidsverzekering kwam totdat hij zich medio juni 2005 arbeidsongeschikt meldde wegens persoonlijkheidsstoornis en angst-neurotische component. Verder blijkt uit het administratief dossier dat eind 2006 wordt geopteerd om appellant te begeleiden naar een tewerkstelling in een beschutte werkplaats en wordt er meerbepaald gestart met een opleiding in het arbeidscentrum “De Sluis” doch deze opleiding wordt door hem snel opgegeven wegens te zwaar en te belastend, met andere woorden tewerkstelling in een beschutte werkplaats is voor appellant reeds te hoog gegrepen.

De eigen behandelend geneesheer van appellant, psychiater ..., omschrijft hem in zijn verslag de dato 24 januari 2005 als een ego zwakke afhankelijke man zonder psychoticiteit met angstneurotische kenmerken, psychiatrische toestand die reeds aanwezig was in zijn jeugdijaren en waarvoor hij sinds 1973 in Algerije psychiatrisch wordt gevolgd.

Uit het voorgaande besluit het hof dat in casu in hoofde van appellant de aanwezigheid van een voorafbestaande toestand bewezen is.

Het feitelijk gegeven dat appellant bij verschillende werkgevers was tewerkgesteld sluit niet uit dat appellant toch als reeds meer dan 66 % blijvend arbeidsongeschikt kan bestempeld worden bij zijn intrede op de arbeidsmarkt (Arbh. Antwerpen 22.02.2005, Inf. RIZIV2005/3, 334).

De uitoefening van een relatief kortstondige tewerkstelling via interim-arbeid vormt geen bewijs van een voorafbestaande toestand en voldoende geacht verdienvermogen op de reguliere arbeidsmarkt (Arbh. Antwerpen 26.04.2005, Inf. RIZIV2005/4, 457).

Uit het attest van 1 april 2010 uitgaande van defirma Multi-fix NV kan niet worden afgeleid dat het gaat om een effectieve ononderbroken tewerkstelling.

Dit laatste wordt zelfs ontkracht door het psychiatrisch verslag van Dr. ... de dato 27 juni 2002 welke de opname van appellant bevestigt via spoed naar aanleiding van hyperventilatieaanval wegens suïcidegedachten.

De attesten die appellant bijbrengt omtrent zijn beweerde tewerkstelling en zijn activiteiten als muziekleraar in Algerije (stukken 4, 5 en 6) zijn alien opgesteld in de Franse taal; het hof kan de juiste draagwijdte hiervan niet beoordelen; alleszins blijkt uit het administratief dossier van geïntimeerde dat zelfs de eigen behandelend geneesheer van appellant, Dr. psychiater ..., zijn grondige twijfels heeft over het door appellant beweerde vroeger functioneren als leerkracht nu deze geneesheer op 23 september 2005 in een psychiatrisch verslag het volgende verklaart: “... steeds ben ik onder de indruk van de actuele presentatie versus een aangegeven vroeger functioneren als leerkracht...” en verder in zijn verslag d.d. 12 november 2009 stelt: “Gaandeweg heb ik ook meer vragen over zijn vroeger zogenoemd probleemloos functioneren met een verantwoordelijke positie als koorleider”.

Tenslotte wordt door het hof ook niet ingezien op welke wijze appellant uit voormeld attest van 12 november 2009 een argument kan putten om de voorafbestaande toestand te ontcrachten wanneer het hof hierin het volgende leest: "Diagnostisch - gesteund door kopieën van vroegere psychiatrische contacten in Algerije - blijven we chronisch depressieve elementen bij een angstneurotische, afhankelijke man vooropstellen, waarbij we gaandeweg de personale elementen zwaarder inschatten dan de syndromale gegevens. Voor ons blijft hij niet inschakelbaar in een normaal - en zelfs aangepast - arbeidsproces".

Het komt het hof eerder voor dat hierdoor de voorafbestaande toestand nog eens wordt bevestigd.

Evenmin kan appellant uit het feit dat hij door het RIZIV als arbeidsongeschikt erkend is gebleven tot en met 23 oktober 2009 een argument putten.

Immers de GRI kan krachtens artikel 94, 1^e lid van de ZIV-wet gecoördineerd op 14 juli 1994 de staat van invaliditeit als bedoeld in artikel 100 § 1 van voormelde wet vaststellen en de duur ervan bepalen, met andere woorden heeft de GRI wettelijk de mogelijkheid om een erkende arbeidsongeschiktheid ten alle tijde opnieuw te evalueren en zonodig zelfs te beëindigen (Cass. 03.05.1993, T.S.R. 1993/3, p. 175).

Rekeninghoudend met al hetgeen vooraftgaat is het hof van oordeel dat de administratieve beslissing van geïntimeerde correct is; bij het hof bestaat hieromtrent op grond van de stukken geen twijfel meer (-/-)".

... heeft sedert die eerdere uitsluiting door de GRI, bevestigd |n het hiervoren vermelde arrest van 16 juni 2011, niet meer gewerkt.

Bij gebrek aan enige tewerkstelling van ... sedert de beoordeling door dit hof (op 16.06.2011) inzake het bestaan van een voorafbestaande toestand, zijn er thans geen valabele elementen of argumenten op grond waarvan van deze eerdere beoordeling vermag te worden afgeweken.

Er was toen - in 2011, en ook reeds voordien - sprake van een bij ... voorafbestaande toestand, waardoor zijn verdienvermogen op het ogenblik van zijn intrede op de Belgische arbeidsmarkt geacht werd op blijvende wijze minder dan een derde te bedragen, ten gevolge waarvan in principe een erkenning van arbeidsongeschiktheid in de zin van artikel 100 ZIV-wet niet mogelijk was.

Bij gebrek aan enige daaro volgende duurzame tewerkstelling waaruit desgevallend het tegendeel zou kunnen blijke , is deze situatie tot op heden onverminderd van toepassing.

Ongeacht of ... sedert juni 2011 nog als zijnde arbeidsongeschikt werd erkend door hetzij zijn mutualiteit dan wel door het RIZIV - dergelijke "nieuwe" erkenningen zijn inconsequent aangezien ze niet stroken met het principe van de eerder vastgestelde voorafbestaande toestand; ze zijn als zodanig niet van aard om de voorafbestaande toestand en de consequenties ervan ongedaan te maken - is er tot op heden nog steeds sprake van een voorafbestaande toestand, ten gevolge waarvan ... in principe in het kader van de ZIV- reglementering niet gerechtigd is op ongeschiktheidsuitkeringen.

Dit geldt ook op/vanaf 13 juni 2016.

4.

De kwestie van de bij ... op/vanaf 13 juni 2016 bestaande mate van arbeidsongeschiktheid - die inderdaad meer dan 66 % bedraagt - is hier in het licht van de bij hem voorafbestaande toestand niet dienend, zodat de aanstelling van een gerechtsdeskundige (met het oog op de vaststelling van de graad van arbeidsongeschiktheid) niet nuttig of nodig is.

5.

Verwijzend naar de voorgaande overwegingen (en op grond van de daarbij vermelde motivering) kan de door ... bestreden weigeringsbeslissing van het RIZIV de dato 2 juni 2016, waarbij hij niet arbeidsongeschikt erkend werd op/vanaf 13 juni 2016, enkel maar worden gehandhaafd en bevestigd.

... vervulde/vervult alsdan de voorwaarden niet van artikel 100, § 1, ZIV-wet en is niet gerechtigd op ZIV-uitkeringen.

De vordering van ... en het door hem ingestelde hoger beroep is manifest ongegrond.

De andersluidende argumentatie van ... is in het licht van het voorgaande niet relevant of dienend; ze is niet van aard om tot een andere beoordeling te kunnen leiden zodat ze geen verdere bespreking behoeft.

BESLISSING

HET ARBEIDSHOF,

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk maar ongegrond.

Bevestigt het vonnis van 12 juni 2017 van de arbeidsrechtbank Antwerpen, afdeling Tongeren.

Veroordeelt in toepassing van artikel 1017, lid 2 van het Gerechtelijk Wetboek het RIZIV tot de gerechtskosten.

Laat deze kosten aan de zijde van ... en het RIZIV onvereffend wegens de niet indiening van omstandige kostenopgaven.

...